

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Grundloven af 5te Juni 1849 bestemte i sin § 76, at Retsplejen bliver at adskille fra Forvaltningen efter de Regler, der fastsættes ved Lov, og i sin § 79, at Offentlighed og Mundtlighed saa snart og saa vidt som muligt skal gennemføres ved hele Retsplejen, samt at Nævninger skulle indføres i Misgerningssager og i Sager, der rejse sig af politiske Lovovertrædelser. Disse Forskrifter ere gentagne uforandrede i den reviderede Grundlov af 1866 §§ 71 og 74. I den borgerlige Retspleje er Mundtlighedsprincippet gennemført paa et begrænset Omraade ved Loven om Oprettelse af en Sø- og Handelsret i Kjøbenhavn af 19de Februar 1861. I Strafferetsplejen blev Offentlighed og Mundtlighed saavidt muligt gennemført ved Loven om Rigsretten af 3die Marts 1852, ligesom ogsaa offentlig og mundtlig Behandling af visse Politisager indførtes i Kjøbenhavn ved Lov 11te Februar 1863.

Løvrigt er det halve Aarhundrede, der nu er forløbet, siden Grundloven af 1849, opfyldt med en Række Bestræbelser for en almindeligere Gennemførelse af de nævnte Grundlovsprinciper, Bestræbelser, der som bekendt hidtil have været uden direkte praktisk Resultat.

I 1852 blev det saaledes af Justitsminister A. W. Scheel overdraget Højesteretsassessor Mourier at udarbejde de fornødne Lovudkast til Gennemførelse af Grundlovens Bud paa Strafferetsplejens Omraade. Et af denne udarbejdede Lovudkast tillige med Grundtræk til en Ordning af Domsmagten blev derpaa i August 1854 indsendt til Justitsministeriet; den daværende Justitsminister (*Ørsted*) tilstillede under 7de December s. A. den Kommission, der dengang var nedsat til Udarbejdelse af en ny Straffelov, Udkastet til Betænkning, ledsaget af en udførlig Skrivelse, hvori han nærmere udviklede og begrundede sine Betæneligheder med Hensyn til Lovudkastet i det hele.

Da imidlertid det af Mourier udarbejdede Lovudkast nærmest var bygget paa fransk Ret, ansaa den følgende Justitsminister (*Simony*) det rettest tillige at søge et Lovudkast udarbejdet, der nærmest sluttede sig til den engelske Strafferetsplejes Principer, og dette Arbejde blev overdraget *Hother Hage*, som den 20de Juni 1857 ind-

sendte 3 Udkast til Love henholdsvis om 1) Domsmagten i Straffesager, 2) Forfølgningen af de Straffesager, der behandles ved Nævningeretter, og 3) Behandlingen af Straffesager, der høre under Kredsretternes Omraade. Under 24de August 1857 blev det overensstemmende med Straffelovskommissionens Ønske overdraget en særlig Kommission*) at afgive Betænkning over saavel de af *Mourier* som de af *Hage* udarbejdede Forslag. Denne Kommission gennemgik Grundprinciperne i de nævnte Lovforslag; men da den kom til det Resultat, at Behandlingen i det enkelte vilde være forbunden med særegne Vanskeligheder; fordi der forelaa indbyrdes meget afvigende Forslag, uden at man vidste, hvorvidt Regeringen vilde kunne slutte sig til noget af dem, standsede den sine Arbejder og indsendte Udskrift af sine Forhandlinger til Justitsministeriet med Anmodning om, at dette selv vilde udarbejde et Lovforslag, der da kunde danne Grundlag for Kommissionens videre Forhandlinger.

Denne Anmodning fandt Ministeriet at burde efterkomme, og der udarbejdedes i Aaret 1859 af daværende Departementschef *Leuning* et nyt Udkast, hvis endelige Behandling i Ministeriet endnu ikke havde fundet Sted, da der i Rigsdagen i Efteraaret 1861 (jfr. Folketingstid. 1861 Sp. 621, 973, 1164, Tillæg A. Sp. 945, 963, 1027) af *Hage* blev indbragt 3 Lovforslag angaaende Gennemførelse af Grundlovens § 79, hvilke med enkelte Afvigelser stemmede med de Udkast, der som foran anført havde foreligget den i dette Øjemed nedsatte Kommission til Betænkning. Disse Forslag gennemgik en første Behandling i Folketinget, som derefter vedtog tvende af et nedsat Udvalg foreslaaede Beslutninger (jfr. Folketingstid. 1861 Tillæg B. Sp. 537, 556, 567, A. Sp. 1507, B. 569), i Henhold til hvilke de forelagte Lovforslag tilligemed Udvalgets Betænkning tilstilledes Regeringen, idet Folketinget udtalte sit levende Ønske om at se Lovforslag til Gennem-

*) Denne Kommission (den første Proceskommission) bestod af Højesteretsassessor *Bruun*, Generalprokurør *Algreen-Ussing*, Højesteretsassessor *Mourier*, Departementschef i Justitsministeriet *Leuning*, Byfoged *Crone*, Kriminalretsassessor *Køpke*, Højeretsadvokat *Brock* og Cand. juris *Hother Hage*.